

[Ministeren for Handel, Industri og Søfart.]

som jeg under en tidligere Debat her i det høje Ting har redegjort for. Heri ligger Begrænsningen i de Bemyndigelser, Loven rummer. Det maa ogsaa til enhver Tid være Handelsministerens Pligt i Overensstemmelse med, jeg tror jeg kan sige det høje Tings enstemmige Ønske at foretage saadanne Lettelser i Reguleringernes Tryk paa Befolkningen og Erhvervslivet, saadanne Skridt hen imod Krigsrestriktionernes Afvikling, som Forholdene til enhver Tid maa muliggøre.

Administrationen maa i øvrigt foregaa i det intimest mulige Samarbejde med Erhvervenes Repræsentanter samt i saa nær Føling som muligt med det af Rigsdagen nedsatte Udvalg vedrørende Vareforsyning og Prislov. Men i den foreliggende Situation og saa langt, man kan skue frem — og det er desværre ikke langt, man kan skue frem gennem en Verdenssituation, opfyldt af Usikkerhed og Risiko som den nuværende — synes Bemyndigelsesloven ikke at kunne undværes.

Under Debatten her i Tinget den 8. Januar udtrykte Venstres Ordfører, det ærede Medlem Hr. Axel Kristensen, dette med Ordene:

„Det forandrer imidlertid ikke det faktiske Forhold, at disse Bemyndigelseslove er nødvendige i den forhaandenværende Situation“.

Og det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen gav Udtryk for det samme med Ordene:

„Det er beklageligt, at Forholdene er saaledes, at Bemyndigelseslove er nødvendige“.

Hertil kan jeg ganske slutte mig.

Hvor alvorlig er nu imidlertid den økonomiske Situation, der fortsat gør denne Lov nødvendig? Jeg tror, den Alvor, den økonomiske Situation rummer, kan illustreres ved at fremdrage to væsentlige Forhold. Det første Forhold, jeg vil fremdrage, er den daarlige Høst. Medens Landbrugets samlede Produktion i 1947 havde en Værdi paa 2 600 Mill. Kr., vil Landbrugsproduktionens Værdi i 1948 skønsmæssigt kun beløbe sig til 2 050 Mill. Kr., det vil sige en Tilbagegang paa 550 Mill. Kr. Sammenligner man i Stedet med 1946, da Høsten til Gengæld var noget over normal, vil man finde en Nedgang i Værdien af den samlede Landbrugsproduktion, omregnet til 1947-Priser, paa 650 Mill. Kr.

Disse Tal er naturligvis forstemmende, for saa vidt de viser, i hvor høj Grad den daarlige Høst har berørt og har saaret vor

Økonomi. Paa den anden Side kan disse Tal give Anledning til en lille Gnist af Optimisme. Man kan ikke lade være med at tænke paa, at hvis det lykkes os at faa en god Høst i indeværende Høstaar, og hvis det lykkes os at afsætte den til gunstige Priser og i Bytte med Varer, der er nyttige for Landets Genopbygning, saa viser disse Tal, hvor store Beløb det vil betyde for en lille Husholdning som Danmarks; et Plus eller Minus paa 500—600 Mill. Kr. har enorm Betydning.

Det andet Punkt, jeg vil fremdrage som Illustration, er Valutasituationen. I 1947 blev ca. en Femtedel af vor Indførsel ikke betalt ved samtidig løbende Indtægter. Saa stor en Del af vort Forbrug af indførte Varer som en Femtedel maatte finansieres ved at tære paa vore sidste Valutareserver samt ved at stifte Laan og Kreditter i Ulandet. Man kan diskutere, om man vil betegne et Formueforbrug som ensbetydende med et Underskud paa de løbende Regnskaber. Det kan være en Smagssag eller et Definitionsspørgsmaal, om hvilket man kan føre en akademisk Diskussion i politiske Vendinger eller eventuelt en politisk Diskussion i uakademiske Vendinger. Realiteterne forbliver de samme. Jeg skal søge at gøre Rede for dem.

Nu har man 1947s Handels- og Betalingsbalance endeligt opgjort. Det fremgaar heraf, at vi i 1947 har haft en Indførsel paa 3 087 Mill. Kr. Lægger vi hertil Skibsfartsudgifter paa 150 Mill. Kr., Rejsseudgifter paa 54 Mill. Kr., Renteudgifter paa 105 Mill. Kr., Afdrag paa Gæld paa 28 Mill. Kr. og diverse Udgifter paa 25 Mill. Kr., finder vi, at Danmarks samlede Valutaudgifter i 1947 androg 3 449 Mill. Kr.

Paa den anden Side har vi haft Indtægter. Udførselen har givet os en Indtægt paa 2 316 Mill. Kr., Skibsfarten har givet os en Indtægt paa 560 Mill. Kr., Turisterne har givet os en Indtægt paa 40 Mill. Kr., og endelig har vi haft en Renteindtægt paa 25 Mill. Kr. Naar disse Tal summeres sammen, naar man en samlet Udgift paa Betalingsbalancen paa 2 941 Mill. Kr. Forskellen mellem Udgifter og Indtægter bliver saaledes 508 Mill. Kr., og denne Difference er Udtryk for det Underskud, der har været paa Danmarks Betalingsbalance i 1947, den er Udtryk for, at vi har haft en Import, som vi ikke har været i Stand til at betale af de løbende Indtægter.

Ved en tidligere Debat her i Tinget har jeg anslaaet dette Beløb til 650 Mill. Kr. Det er sket paa Grundlag af det Skøn, man kunde danne sig, efter at man kendte Tallet